

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Для сучасних роботодавців фахівець у сфері інформаційних технологій – це не лише людина, яка має високу професійну підготовку, а й всебічно розвинена особистість. Адже професії, пов’язані з інформаційними технологіями охоплюють майже всі сфери життя сучасного суспільства. Головним для такого фахівця є постійний професійний розвиток, вирішення кожного разу нових і ще більш складних завдань та розширення власного світогляду.

У сучасній педагогічній науці питання, присвячені комунікативної культури розглядаються у дослідженнях Г.Н. Артем’євої, О.О. Бароненко, А.В. Білоножко, В.А. Возчикова, В.О. Григор’євої-Голубєвої, Ю.В. Ємельянова, О.М. Корніяки, О.В. Кравченко, А.О. Позднякової, С.В. Знаменської, Т.О. Слухай, Л.А. Пономаренко та ін. За визначенням українського філософа С. О. Сарновської «комунікативна культура» є «...специфічним проявом соціальної культури, що характеризується «людським виміром» суспільних і міжсуб’єктних відносин і переслідує мету взаємозбагачення індивідів засобами інформаційного обміну, взаємотрансляції знань, розповсюдження позитивного життєвого досвіду спільного існування».

Для сучасних фахівців з ІТ вміння спілкуватися іноземною мовою є необхідною складовою їх компетенцій, адже сучасний світ – це світ інформації та діалогу культур. Фахівець має вільно користуватися іноземними мовами для пошуку інформації, на належному професійному рівні спілкуватися зі своїми колегами та партнерами з інших країн. Сьогодні команда, яка створює програмне забезпечення, здійснює технічну підтримку серверів тощо включає членів, які одночасно працюють у різних країнах і спілкуються через Інтернет. Робота з фаховою інформацією передбачає не лише правильне розуміння термінології, а й

здатність до глибокого аналізу та відповідної логічної побудови аргументів під час дискусії, швидкий пошук вирішення проблеми. Величезна роль у навчанні цьому належить саме викладачу іноземної мови. Він має не лише вільно володіти іноземною мовою, а й мати ґрунтовні знання з питань філософії, політики, мистецтва, науки і техніки, мати високу педагогічну майстерність, добре орієнтуватися у сучасному інформаційному просторі та навчати цього студентів. Викладач має постійно активізувати пізнавальну активність студентів, власним прикладом заохочувати їх до такої діяльності, поєднуючи організаторські здібності з творчим підходом, виступати координатором у процесі підготовки студентів до майбутньої діяльності.

Величезну роль відіграють такі риси викладача як цілеспрямованість, вимогливість, врівноваженість, толерантність, тактовність, уважність, повага та індивідуальний підхід до кожного студента, об'єктивність в оцінюванні, оптимізм, почуття гумору, натхнення, самокритичність. Поєднання всіх цих якостей формує авторитет викладача, підвищує мотивацію до вивчення предмету. Так, заняття з іноземної мови мають носити чітко виражений комунікативний характер, але викладач має допомогти студентам подолати також і психологічні моменти, адже у групі часто є студенти з різним рівнем знань, а також сором'язливі студенти, яким і рідною мовою важко висловлювати свою думку в аудиторії. Саме тому вміле поєднання професійних та особистих якостей викладача допомагає створити невимушену доброзичливу атмосферу на заняттях, де буде комфортно всім студентам. Підготовка завдань має включати вільний вибір підходу до їх виконання. Дуже важливим інструментом також є культура мовлення викладача. За визначенням Т.Г. Калюжної воно має характеризуватися правильністю, термінологічною точністю, доречністю, лексичним багатством, виразністю та чистотою. Викладач має добре розуміти інтереси групи, не повинен нав'язувати свою думку, а вміти почути та враховувати думку кожного студента, бути для них справжнім радником та партнером у процесі навчання.

Сьогодні молодь, яка обирає сферу ІТ – це справжня інтелектуальна еліта, молоді люди, які багато читають, цікавляться фаховими питаннями, слідкують за

сучасними тенденціями у обраній сфері. Більшість з них чітко розуміють, чим саме хочуть займатися. Але практика показує, що не всі вони усвідомлюють необхідність навчання саме культурі спілкування, адже досить часто студенти впевнені, що працюватимуть в основному з комп'ютером. Старшокурсники, які наразі переважно поєднують навчання з роботою чекають від викладача сучасних практичних знань, які вони використовуватимуть у своїй діяльності.

Викладач має виявляти студентів, які мають схильність до наукової діяльності, заохочувати їх до такої діяльності та надавати допомогу. Студентам подобається заняття у формат діалогу, обміну думками з використанням сучасних технологій. Вони хочуть бачити у викладачеві іноземної мови творчу особистість, яка постійно прагне до нових знань, цікавиться не тільки своїм предметом, є справжнім лідером. Саме такий викладач надихає студентів своїм прикладом та формує їх комунікативну культуру.